

Rekabete Dayalı Eğitim Anlayışı Bağlamında Bilgi Yarışmalarına Bakış

Burcu Ökmen, Şeyma Şahin, Zeynep Boyacı, Abdurrahman Kılıç

Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce Üniversitesi, Düzce, Türkiye

Sorumlu Yazar: Burcu Ökmen, burcuokmen91@hotmail.com

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Bilgilendirme: Bu çalışma, 20-23 Nisan 2017 tarihinde gerçekleştirilen 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde (ICES-UEBK 2017) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Kaynak Gösterimi: Ökmen, B., Şahin, Ş., Boyacı, Z., & Kılıç, A. (2019). Rekabete dayalı eğitim anlayışı bağlamında bilgi yarışmalarına bakış. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 15(3), 253-266. doi: [10.17244/eku.441169](https://doi.org/10.17244/eku.441169)

A View of Knowledge Competitions in the Context of a Competitive Approach to Education

Burcu Okmen, Seyma Sahin, Zeynep Boyaci, Abdurrahman Kiliç

Graduate School of Social Sciences, Duzce University, Duzce, Turkey

Corresponding Author: Burcu Okmen, burcuokmen91@hotmail.com

Article Type: Research Article

Acknowledgement: This study was presented in the 26th International Conference on Educational Sciences (ICES-UEBK 2017) at April 20-23, 2017.

To Cite This Article: Ökmen, B., Şahin, Ş., Boyacı, Z., & Kılıç, A. (2019). Rekabete dayalı eğitim anlayışı bağlamında bilgi yarışmalarına bakış. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 15(3), 253-266. doi: [10.17244/eku.441169](https://doi.org/10.17244/eku.441169)

Rekabete Dayalı Eğitim Anlayışı Bağlamında Bilgi Yarışmalarına Bakış*

Burcu Ökmen, Şeyma Şahin, Zeynep Boyacı, Abdurrahman Kılıç

Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce Üniversitesi, Düzce, Türkiye

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0296-0078>

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1727-4772>

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5278-9822>

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2704-2951>

Öz

Bu çalışmanın amacı, rekabete dayalı eğitim anlayışı bağlamında yapılan bir bilgi yarışmasının öğrenciler üzerine etkilerini ortaya koymaktır. Betimsel tarama yöntemi kullanılan bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden bütüncül tek durum çalışması deseni benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Düzce ilinde yer alan bir ortaokulun 5-A ve 5-B sınıflarında eğitim gören 44 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak gözlem ve doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada incelenen dokümanlar, bilgi yarışması öncesinde ve sonrasında öğrencilerin bu uygulama hakkındaki duygu ve düşüncelerini belirttikleri metinlerdir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonunda; yarışma öncesi öğrencilerin büyük bir kısmının yarışma yapılacağı için kendilerini heyecanlı/mutlu hissettikleri ve yarışma yapılacağından memnun oldukları görülmüştür. Ayrıca yarışma öncesinde öğrencilerin bir kısmının yapılacak olan yarışmanın öğrenmelerine katkı sağlayacağını düşündükleri görülmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin bir kısmının yarışmaya katılamamaktan dolayı üzüntü yaşadıkları, bazı öğrencilerin de streslendiği, tedirgin olduğu ve korktuğu belirlenmiştir. Yarışma öncesinde öğrencilerin çok büyük bir kısmının “öğrenme” olgusu yerine “kazanmak” ve “rekabet” olgularına odaklandıkları görülmüştür. Yarışma öncesinde yarışma hakkında genel olarak olumlu görüşlere sahip olan öğrencilerin çok büyük bir kısmının yarışma sonrasında olumsuz yönde fikir değiştirdikleri, yarışmayı kaybeden öğrencilerin bir kısmında da hırs/intikam duygularının olduğu belirlenmiştir. Yarışma sonrasında hem yarışmayı kaybeden öğrencilerin hem de yarışmayı kazanan öğrencilerin üzüldükleri görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre rekabetin, kazanan ve kaybedenin olmadığı, herkesin kazandığı ve öğrendiği eğlenceli eğitim ortamlarının düzenlenmesi önerilmiştir.

Makale Bilgisi

Anahtar Kelimeler: Bilgi yarışması, İşbirlikli eğitim, Küçük çalışma grupları, Rekabet, Yarışmaya dayalı eğitim

Makale Geçmişi:

Geliş: 05 Temmuz 2018
Düzeltilme: 28 Şubat 2019
Kabul: 27 Eylül 2019

Makale Türü: Araştırma Makalesi

* Bu çalışma, 20-23 Nisan 2017 tarihinde gerçekleştirilen 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde (ICES-UEBK 2017) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

A View of Knowledge Competitions in the Context of a Competitive Approach to Education

Abstract

The aim of this study is to reveal the effects on students of a knowledge competition as a part of competitive education approach. A case study using qualitative research methods was adopted. The working group of this study consisted of a total of 44 students, 15 male and 29 female, having education in the 5th grades of a secondary school. Observation and documents were used as a method of data collection. The documents investigated in this study were the letters written by the students to indicate their feelings before and after the knowledge competition. A descriptive analysis method was used while analysing the data. As a result of this study it emerged that at the beginning of the competition, most of the students stated that they felt excited and happy to compete and they were happy that the competition was done. It was also seen that at the beginning of the competition, a great number of students were focused on "winning" and "competition" instead of "learning". After the competition, it was seen that most of the students who had generally positive opinions about the competition before the competition changed their opinions negatively and some of the students had feelings like ambition and revenge because of losing the competition. According to the results of the research, some suggestions were developed.

Article Info

Keywords: Competitive approach to education, Cooperative education, Knowledge competition, Revenge

Article History:

Received: 05 July 2018

Revised: 28 February 2019

Accepted: 27 September 2019

Article Type: Research Article

Giriş

“İnsan bir cevherdir, gökyüzü ise ona arzıdır.
Her şey parçadır, basamaktır, maksatsa insandır.”

Mevlana

Etkili bir öğrenme süreci için en önemli unsurlardan biri öğrenci katılımıdır. Newmann (1992), öğrenme-öğretme sürecinde öğreten ve öğrenenler için en önemli ve süreklilik arz eden problemi, öğrencilerin başarı seviyelerinin düşük olması olarak değil, öğrenci katılımının sağlanamaması olarak ifade etmektedir. Bu durumda öğrenme ortamındaki öğrenci katılımının en azından öğrencinin akademik başarısı kadar önemli bir unsur olduğu söylenebilir (Saritepeci & Yıldız, 2014).

Eğitim ortamlarında öğrenci katılımını artırma yollarının en önemlilerinden biri öğrencilerin birlikte çalışabileceği küçük çalışma grupları organize etmektir (Davidson, Major, & Michaelsen, 2014; Gash, 2014). Böylece öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecine aktif katılımları ve grup halinde çalışmayı öğrenmeleri sağlanabilmektedir (Ünlü & Aydın, 2011). Bu amaçla eğitim ortamlarında kullanılan öğrenme yaklaşımlarından biri işbirlikli öğrenme iken, diğeri ise rekabete dayalı öğrenmedir.

İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin özerkliğini ve öğrenme sürecine aktif olarak katılımlarını içeren bir strateji olarak tarif edilmektedir (Sislian, Gabardo, Macedo, & Ribeiro, 2015). Açıköz (2004) işbirlikli öğrenmeyi, öğrencilerin küçük gruplar halinde çalışarak ve birbirlerinin öğrenmelerine yardımcı olarak gerçekleştirdikleri öğrenme süreci olarak tanımlamıştır. İşbirlikli öğrenme; öğretim sürecindeki etkinliklerde öğretmen ile öğrenciler arasındaki ayrıca öğrencilerin kendi aralarındaki etkileşimli işbirliği üzerine vurgu yapar (Lv, 2014). Bu eğitim stratejisi öğrencileri yaşam boyu öğrenen, kendi kendine karar verebilen ve özerk bireyler haline getirmeyi amaçlamaktadır (Wismath & Orr, 2015).

Rekabete dayalı öğrenme ise sınıf ortamında hedef davranışları gerçekleştirici çeşitli yarışmalar yolu ile eğitim öğretim sürecinin işletilmesidir. Bu teknik her ders ve hedef davranış için uygulanabilir. En etkili olanı bilgi ve beceri yarışmalarıdır (Sönmez, 1993). Rekabete dayalı öğrenmede işbirlikli öğrenmenin tersine bir grubun ya da bir kişinin başarısı diğerlerinin başarısızlığını gerektirmektedir. Dolayısıyla işbirliği durumunda birbirini destekleyen öğrenciler rekabete dayalı öğrenme durumunda birbirlerini engellemeye çalışmaktadır (Açıköz, 1992).

Rekabetin öğrencilerin ilerlemesini teşvik etmek, öğrenme performanslarını ve motivasyonlarını artırmak için etkili bir yol olarak görüldüğü bazı çalışmalar mevcuttur (Cropper, 1998; Gibson, Kincade, & Frasier, 2013; Hwang & Chang, 2016; Whittemore, 1924). Eğitimcilerin ana hedeflerinden birinin bilimsel motivasyon geliştirmek olduğu ve bu motivasyonu artırmak için kullanılan etkili araçlardan birinin de rekabet olduğu belirtilmektedir (Cropper, 1998; Merino, Molina, Organero, & Kloos, 2014). Rekabetçi bir öğrenme ortamında öğrencilerin başarmak için daha fazla gayret sarfedecekleri ve daha iyi performans sergileyecekleri (Whittemore, 1924), sınıfta oluşan rekabet ortamının öğrencilerin diğer öğrencilerin düşünce, fikir ve başarılarına saygı geliştirmelerine yardımcı olabileceği söylenmektedir (Gibson, Kincade, & Frasier, 2013).

Bununla birlikte rekabetin kazananlar ve kaybedenler arasında farklı duygular uyandırdığını ve öğrenciler üzerinde kötü etkiler oluşturduğunu belirten çalışmalar da mevcuttur (Balçıkınlı, 2016; Cropper, 1998; Çamlıyer, 1997; Dweck, 2000; Hung, Young, & Lin, 2015; Lam & Seaton, 2016; Mussweiler, 2003; Nelson & Dawson, 2017; Staples & Koomen, 2005; Ural, 2004; Weiner, 1986).

Rekabetin dayanak noktası, bir kişi ya da grubun diğerlerinin mutsuzluğuna rağmen mutlu olmasıdır (Nelson & Dawson, 2017). Öğrenciler rekabet ortamında kendi grupları içinde genel olarak olumlu bağlılık geliştirmekle birlikte gruplar arası ilişkiler genel olarak olumsuz etkilenmektedir (Lam & Seaton, 2016). Yarışmalarda kaybeden grup sosyal karşılaştırmalara maruz kalmakta ve yarışmayı kendi yeteneksizlikleri sebebiyle kaybettiklerini düşünebilmekte, bu da onlarda hayal kırıklığı, mutsuzluk ve güven kaybına yol açabilmektedir (Dweck, 2000; Weiner, 1986). Öğrencileri sürekli olarak diğer öğrencilerle rekabete sokmak onlarda kin, nefret, kıskançlık ve fesatlık gibi duyguları körükleyebilmekte, sürekli başarısız olan öğrencilerin mücadeleden vazgeçmelerine neden olabilmekte (Çamlıyer, 1997) ve rekabet ortamında yarışmacıların kurallara aykırı ve olumsuz sosyal davranışlar (aldatma, kopya vb.) göstermelerine sebep olabilmektedir (Balçıkınlı, 2016).

Rekabete dayalı eğitim anlayışı öğrencilerin hayal güçlerine, zekalarına ve hatta sağlıklarına zarar vererek, bilim sevgisi, araştırma hevesi ve zihinsel girişkenliğin yok edildiği, öğrenme sevgisinin yitirildiği bir eğitim anlayışına dönüşebilmektedir (Ural, 2004). Kaybeden öğrencilerin yarışma sürecinde birşeyler öğrenmeleri de onların yaşadıkları hayal kırıklığı ve başarısızlık hissini telafisi olamayacaktır (Nelson & Dawson, 2017). Cropper (1998), rekabetin tutum, davranış ve öğrenme üzerinde istendik kalıcı değişiklikler oluşturmadığını belirtmektedir. Öğrenciler genellikle kazanmaya ve rekabet sonunda kazanacakları ödüle konsantre olma eğiliminde olup bilişsel becerileri geliştirmeye daha az yatkındırlar. Hatta rekabet sonucu ulaşacakları ödüller, yetenekli öğrencilerin içsel motivasyonlarını bastırma sonucunu bile doğurabilmektedir.

Her ne kadar rekabetin insanın doğasında var olduğu ve onun bir parçası olduğu düşünülse de gerçek şudur ki insanların ve toplumların ihtiyaç duyduğu şey rekabet değil etkileşimin yoğun olduğu işbirliğine dayalı bir hayattır (Kohn, 1986). Ashley Montagu bu konu hakkında şöyle der: “Üyelerinin işbirliği olmadan hiçbir toplum hayatta kalamaz. İnsan toplumu da üyelerinin işbirliği sayesinde hayatta kalmayı başarabilmiştir.” (akt. Johnson & Johnson, 1981). Gerçek dünyanın doğasında rekabet olduğunu söyleyerek öğrencileri yapay olarak oluşturulmuş rekabetçi ortamlarla gerçek dünyaya hazırlamaya çalışmak onlara önyargılı bir dünya görüşünü dayatmaktır (Johnson & Johnson, 2006). Halbuki insan sadece içinde bulunduğu zamanı yaşar. Eğitimi hayata hazırlık olarak görmek, mevcut potansiyellerimizin varsayımsal bir gelecek için feda edilmesi demektir (Dewey, 1998).

Öğrencilere okullarda işbirlikli eğitim ortamları sunarak onlara işbirliğine dayalı bir gelecek hazırlayabiliriz. Rekabetçi eğitim ortamları ile ancak rekabetçi bir gelecek oluşturulabilir (Shindler, 2010). Nasıl ki bir öğretmen tarafından öğretilmeksizin öğrenmek ya da herhangi bir değerlendirmeye tabi tutulmaksızın eğitim alabilmek mümkün ise, rekabet olmadan öğrenmek de mümkündür (Nelson & Dawson, 2017). Her ne kadar işbirliğine dayalı öğrenmede kapsamında da bazen gruplar arası rekabetin teşvik edildiği görülse de bu durumun sakıncaları üzerine de düşünülmelidir.

Başarılı ve sağlıklı bir eğitim; kendini kanıtlama ve başarıya kaygısı oluşturan, bencilliği ve rekabeti destekleyen eğitim ortamlarında değil, birlik ve güven duygusu oluşturan, çalışmak, üretmek, azmetmek, sabırla adım adım ilerlemek gibi değerleri destekleyen eğitim ortamlarında gerçekleşebilecektir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı; rekabete dayalı eğitim anlayışı bağlamında yapılan bir bilgi yarışmasının öğrenciler üzerine etkilerini ortaya koymaya çalışmaktır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Tarama yöntemi kullanılan bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden bütüncül tek durum çalışması deseni benimsenmiştir. Yin'e (1984) göre durum çalışması, araştırılan olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde inceleyen, olgu ve içinde bulunduğu ortam arasındaki sınırların kesin hatlarla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Düzce ilinde yer alan bir ortaokulun 5-A ve 5-B sınıflarında eğitim gören 15 erkek ve 29 kız toplamda 44 öğrenci oluşturmaktadır.

İşlem Süreci

Araştırma kapsamında Hz. Muhammed'in Hayatı dersinde 5-A (22 öğrenci) ve 5-B (22 öğrenci) sınıfları arasında bir bilgi yarışması düzenlenmiştir. Bilgi yarışması için iki sınıftan da sınıflarını temsil etmek üzere 1. dönem 1. yazılı notları en yüksek olan 5'er öğrenci seçilmiştir. Toplam 30 sorudan oluşan bilgi yarışması esnasında sınıflardaki diğer öğrenciler de yarışma ortamında bulunmuşlardır. Onların da etkinliğe katılımlarını sağlamak amacıyla yarışma süresi boyunca ara ara toplamda 20 soru da onlara yöneltilmiş ve doğru cevaplayan öğrencilere küçük hediyeler verilmiştir.

Veri Toplama

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak gözlem ve doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi metinlerden geçerli ve güvenilir çıkarımlar yapmak için kullanılan bir araştırma yöntemidir (Krippendorff, 2004). Dokümanlar, günlük, kişisel mektup ve alan notları gibi belgeler olup resmîyetten ziyade kişisel nedenlerden dolayı hazırlanır (Lincoln & Guba, 1985). Bu çalışmada incelenen dokümanlar da bilgi yarışması öncesinde ve sonrasında öğrencilerin bu uygulama hakkındaki duygu ve düşüncelerini belirttikleri metinlerdir. Öğretmen/araştırmacı öğrencilerden yarışma öncesinde, yapılacak olan bu etkinlik ile ilgili duygu ve düşüncelerini anlatan serbest tarzda

birer metin yazmalarını istemiştir. Yarışma sonrasında da yine yapılmış olan bu etkinlik hakkında duygu ve düşüncelerini yansıtan birer metin yazmaları istenmiştir. Yarışma öncesinde 30 ve yarışma sonrasında 20 metin öğretmene ulaşmıştır. Metinlerdeki bu azalma; yarışma sonrası bazı öğrencilerin morallerinin bozuk olduğundan metin yazmak istememelerinden kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca uygulama sırasında ve sonrasında öğretmen tarafından öğrencilerin davranışları gözlemlenmiş ve yapılandırılmamış gözlem notları alınmıştır. Gözlem belli bir ortam ya da kurumda oluşan davranışları ayrıntılı olarak incelemek amacıyla kullanılan bir tekniktir ve sözel olmayan davranışlara ilişkin verilerin toplanmasında tarama, deney ve doküman araştırmasına göre daha uygundur (Bailey, 1987, akt. Balcı, 2007).

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz yöntemi üzerinde araştırma yapılan kişilerin deneyimlerinden doğan anlamları sistematik olarak incelemeyi amaçlamaktadır (Bryman, 1988; Lincoln & Guba, 1985). Bu tür araştırmalar, üzerinde araştırma yapılan kişilerin oluşturdukları ve kullandıkları özel dil, anlam ve kavramlar üzerinde durup, onları anlamak ve bunların araştırılan kişiler için ne anlam ifade ettiğini ortaya koymayı amaçlar (Ekiz, 2003).

Veriler, ortak konu ya da kategoriler oluşturmak, konuyu açıklamak, verilerin yüksek bir seviyede yorumlanmasını sağlamak amacıyla Glaser ve Strauss (1967) tarafından önerilen “sürekli-karşılaştırmalı-analiz” aracılığıyla işleme tabi tutulmuştur. Buna göre, bütün öğrencilerin metinlerini teker teker incelenip birbirlerine benzerlik gösterenler aynı kategorilere alınmıştır. Veriler yarışma öncesi ve yarışma sonrası şeklinde iki genel başlık altında sunulmuştur. Verilerin sunumunda gizliliği sağlamak için kod isimler kullanılmıştır.

Bulgular

Yarışma Öncesi

Olumlu Öğrenci Görüşleri

Genel olarak bakıldığında yarışma öncesi metin yazan öğrencilerin büyük bir kısmının yarışma hakkında olumlu duygular beslediği görülmektedir. Yarışma yapılmadan önce öğrencilerin büyük bir kısmı yarışma yapılacağı için kendilerini heyecanlı ve mutlu hissettiklerini ve yarışma yapılacağından memnun olduklarını ifade etmektedirler.

Ayşe yarışmanın yapılacak olmasından duyduğu memnuniyeti: *“Bu aktiviteden çok mutluyum. Her zaman böyle yarışmalar yapıp hem benim hem de diğer arkadaşlarımın sınıfıma katkısı olsun istiyorum.”* şeklinde ifade ederken; **Ceren** *“Yarışmaya bir keyifle gireceğim inşallah. Siz bizim için çok değerli bir öğretmensiniz... Perşembe günü çok mutlu bir gün olacak. İnşallah bir eksiklik olmaz. O gün benim hiç unutamadığım bir gün olacak.”* şeklindeki cümleleriyle yaşadığı yoğun heyecanı dile getirmektedir. **İrmak** *“Çok mutluyum, çok heyecanlıyım hiç böyle bir yarışma yapmadık. Ben ilk defa karşılaşıyorum. Bu yarışmayı düşündüğünüz ve hazırladığınız için size çok teşekkür ederim”* sözleriyle yarışmadan duyduğu memnuniyeti belirtirken; **Reyhan** yapılacak olan yarışmanın bilgilerini hatırlamasına yardım edeceğine vurgu yaparak *“yarışma için seviniyorum. Çünkü yarışmada unuttuğumuz şeyleri yeniden hatırlıyoruz... Bu yarışma için çok mutlu oldum.”* cümleleriyle duygularını ifade etmektedir.

Yarışmaya katılmak için seçilen öğrencilerin de seçilmiş olmaktan dolayı mutlu ve heyecanlı oldukları anlaşılmaktadır. Yapılan gözlem de yarışmaya seçilen öğrencilerin seçilmiş olmaktan dolayı mutlu ve heyecanlı olduklarını desteklemektedir. Yarışmaya seçilen öğrencilerin oldukça mutlu ve heyecanlı oldukları ve yarışmaya kadar bu heyecanlarının devam ettiği öğretmen/araştırmacı tarafından gözlemlenmiştir.

“Ben bugün yarışmaya katılacağım ve çok heyecanlıyım. Ben hiç bu yarışmaya gireceğimi bilmiyordum. Allah benim için ne hayırlısıysa onu versin diyorum. Çok mutluyum.” sözleri **İrmak**'ın yarışmaya katıldığı için duyduğu mutluluğu açıkça ortaya koymaktadır. **Hacer** *“Böyle bir yarışmayı düzenlediğinizden dolayı teşekkür ediyorum. Yarışmaya katılmaktan çok heyecanlıyım.”* sözleriyle; **Yasin** ise *“Bu yarışma bence çok güzel olacak. Çünkü hem seçilenler hem de seçilmeyenler bilgi sahibi oluyor. Seçildiğim için bu yarışma benim için çok iyi oldu.”* sözleriyle yarışmaya seçildikleri için duydukları memnuniyeti ifade etmektedir.

Yarışma öncesinde öğrencilerin önemli bir kısmının yapılacak olan yarışmanın öğrenmelerine katkı sağlayacağını düşündükleri görülmektedir. Bazı öğrenciler yarışma sayesinde bilmediklerini öğreneceklerini, bazıları

unuttukları bilgileri hatırlayacaklarını, bazı öğrenciler de yarışmanın ders/sınav başarılarına katkı sağlayacağını düşünmektedir.

Leyla “Yarışmalar daha fazla bilgiye ulaşmamızı sağlar. Bazen de bildiğimiz şeyleri hatırlamamızı sağlar ve bize bir şeyler kazandırır.”; **Reyhan** “Yarışmalar için seviniyorum. Çünkü yarışmalarda unuttuğumuz şeyleri yeniden hatırlamış oluyoruz.” ve **Burak** “Bence bu yarışma iyi ki oldu. Çünkü burada herkes Hz. Muhammed ile ilgili bilgiler öğrenmiş olacak. Hem de derse kolaylık sağlar.” sözleriyle yeni bilgiler öğrenmeye ve bildiklerini hatırlamaya vurgu yaparken; **Yasin** “Bu yarışma bence çok güzel olacak. Çünkü hem seçilenler hem de seçilmeyenler bilgi sahibi oluyor. Bu yarışma benim için çok iyi oldu.” sözleriyle yarışmanın hem yarışmaya katılanlara hem de katılmayanlara fayda sağlayacağını vurgulamaktadır.

Olumsuz Öğrenci Görüşleri

Her ne kadar yarışma yapılmadan önce öğrencilerin büyük bir kısmının yarışma yapılacağı için kendilerini heyecanlı ve mutlu hissettikleri, özellikle de yarışmaya seçilen öğrencilerin bu durumdan memnun oldukları görülse de bazı öğrencilerin yarışma grubuna katılmadıkları için oldukça üzgün oldukları belirlenmiştir.

Burak yarışmadan memnun olduğunu belirtmiş olsa da, “Bu yarışma olduğu için mutluyum. Ama ben de yarışmada olsaydım çok daha mutlu olurum” sözleriyle aynı zamanda yarışmaya katılmamanın burukluğunu yaşadığını belirtmektedir. **Bahar** da her ne kadar yarışmaya katılmadığı için üzülmemesi gerektiğini söylese de katılmamış olmanın onu çok etkilediği ve üzdüğü “Ben şimdi yarışmaya katılmadım ama bir dahakine katılırım. Arkadaşlarıma da söylüyorum üzülmeyin belki birgün katılırız. Ben katılmayı çok istiyordum ama katılmadım. Ben üzülmeyeceğim bütün herkes de üzülmesin.” cümlelerinde açıkça görülmektedir. Sınavda yüksek not alıp yarışmaya katılmayan öğrencilerin de üzüntü ve ümitsizlik yaşadığı görülmektedir. **Yaren** “Bu yarışmaya katılmak çok istiyordum. Katılmadığım için fazlaca üzüldüm. Ben de yarışmalara katılmak için sınavlardan güzel notlar almaya çalışıyorum ama sınavda aklıma gelmiyor ve ben bu duruma çok üzülüyorum.” şeklinde duygularını ifade etmektedir. **Fatih** kendisini yarışmaya katılma hakkı kazanan diğer arkadaşları ile kıyaslamakta ve yarışmaya kendi yetersizliği sebebiyle katılmadığını düşünmektedir. Yaşadığı hayal kırıklığı, mutsuzluk ve güven kaybını: “Ben bu yarışmaya katılmadığım için tabi ki de çok üzüldüm. Ben arkadaşlarımda kadar iyi çalışmadım ve dua etmedim. Orta şekilde çalıştım, orta şekilde dua ettim ve bu yüzden de başarılı olamadım. Bundan dolayı da çok pişmanım.” sözleriyle ifade etmektedir. **Leyla** sadece başarılı öğrencilerin yarışmaya katılmalarını adil bulmamakta ve “Ben bu yarışmayı pek beğenmedim. Çünkü sadece yüksek not alanların bu yarışmaya katılması çok kötü olmuş.” sözleriyle bu duruma tepki göstermektedir.

Yarışma öncesi bazı öğrenciler yarışmadan dolayı kendilerini stresli, tedirgin ve korkulu hissettiklerini belirtmektedir. Bu öğrencilerin bir kısmının yarışma grubuna seçilen öğrenciler oldukları dikkate alındığında yarışma yapılacağı ve yarışmaya seçildikleri için mutlu olduklarını ifade eden bu öğrencilerin aynı zamanda stres, tedirginlik ve korku gibi olumsuz duygular hissetmelerinin üzerinde durulması gereken bir konu olduğu düşünülmektedir.

Berna “Yarınki yapacağımız yarışma ile ilgili ben o yarışmada olacağım için çok heyecanlı ve stresliyim.”; **Ceren** “Sevgili öğretmenim yarışma yaparken biraz stresleniyorum ve heyecanlanıyorum.”; **Hacer** “Aslında bu yarışmaya katılmaktan biraz heyecanlıyım.” ve **Tuğba** “Yarışma olduğu için sevindim. İlk başlarda korktum sonradan korkum geçti.” cümleleriyle yarışmadan önce hissettikleri heyecan, stres ve korkuyu açıkça ifade etmektedir.

Bazı öğrenciler yarışmayı kazanamazlarsa ve soruları bilemezlerse üzüleceklerini belirtmişlerdir.

Şevket yarışmayı kazanamayacaklarından endişe duymakta ve kazanamazlarsa mutsuz olacağını ve üzüleceğini: “Yarışmada kazanamazsak üzülürüz. Başka takım kazanırsa onlar sevinirler, mutlu olurlar ve biz mutlu olamayız.” cümleleriyle açıklamaktadır. **Filiz** ise soruları bilemediğinde üzüntü duyduğunu “Ben çok eğleniyorum ama soruları bilemediğimizde heyecanlanıyorum ve üzülüyorum.” şeklinde belirtmiştir.

Tuğba yarışmadan ancak kendisinin de katılması durumunda memnun olacağını “Böyle bir yarışma yapmamız çok iyi oldu. Eğer ki kötü not alsaydım ve yarışmaya katılmasaydım mutlu olamazdım ve üzülürdüm” şeklinde dile getirmiştir.

Nermin bilgi yarışmalarına “Yarışmalarda bazenleri bilgi eşitsizliği oluyor. Mesela birisi biliyorsa diğerleri hiç katılmıyorlar. Bunun gibi haksızlıklar oluyor.” şeklinde bir eleştiri getirmektedir.

Aslı ise “*bu yarışma bizim değerimizi ölçmek için yapılıyor*” cümlesiyle bu yarışma sonunda bazı öğrencilerin değerli, bazılarının ise değersiz ilan edileceği şeklinde yanlış bir düşünceyi benimsediğini açıklamaktadır.

Öğrencilerin Yarışmaya Bakışı

Her ne kadar rekabetin öğrencilerin öğrenmelerini teşvik etmek, öğrenme performanslarını ve motivasyonlarını artırmak için etkili bir yol olduğu düşünülse de yarışma öncesinde yazılan metinler incelendiğinde öğrencilerin büyük bir kısmının metinlerinde “kazanmak” ve “rekabet” olgusuna vurgu yaptıkları görülürken, çok azının mektubunda “öğrenme” olgusundan bahsedildiği görülmüştür.

Öğrencilerin “kazanmak” odaklı cümlelerinden bazıları şu şekildedir:

Berna: “*Çok heyecanlı ve stresliyim. Karşı sınıftakiler de rakip olarak hepsi de tam istediğim rakipler. İnşallah hak eden kazansın.*”

Burak: “*Karşı sınıfta arkadaşlarım var ve onlarla rakip olacağım için çok heyecanlıyım.*”

Pelin: “*Kim kazanacak acaba. Belli değil. Bence bizim sınıf kazanır. Çünkü çok çalıştılar. İnşallah bizim sınıf kazanır.*”

Selma: “*Kazanabileceğimizi düşünüyorum. Hakkıyla, alnımızın akıyla, bileğimizin gücüyle başaracağımıza inanıyorum.*”

Yonca: “*Bence kazanmak da var kaybetmek de var. Yarışmayı kazanamayan da üzülmemeli.*”

Caner: “*Kimin kazanacağını çok merak ediyorum. Kazanamayanın üzülmemesini istemiyorum.*”

Yarışma Sonrası

Olumlu Öğrenci Görüşleri

Yarışma sonrasında bazı öğrenciler yarışmanın eğlenceli ve güzel geçtiğini düşünmektedirler.

Fatih “*Güzel bir yarışmaydı. Biz kazandık. Ben çok sevindim.*”; **Burak** “*Bu yarışmanın yapılması çok iyi bir şey. Çünkü eğlendiriyor ve güldürüyor.*” ve **İhsan** “*Eğlendik, öğrendik çok güzeldi.*” cümleleriyle yarışma sonrası duydukları memnuniyeti dile getirmişlerdir. **Filiz** “*Ben bizim sınıfla gurur duyuyorum. Harika bir yarışmaydı. Yarışma demek eğlenmek demek heyecan demek. Bence yine yapalım.*” sözleriyle ve **Jale de** “*Öğretmenim böyle bir yarışmayı bir daha yapalım. Bu yarışmayı çok beğendim, çünkü çok eğlenceli geçti.*” sözleriyle bu bilgi yarışmasını yeniden yapmak istediklerini belirtmiştir.

Yarışma sonrasında bazı öğrenciler yeni şeyler öğrendikleri için duydukları mutluluğu dile getirmişlerdir.

Irmak eğlenirken bilgilerinin tazelendiğini düşünmekte ve bu durumu “*Bu yarışma bizi hem eğlendirdi hem de öğrendiğimiz bilgileri tazelemiş olduk. İyi iki bu yarışmayı düzenlediniz.*” sözleriyle ifade etmektedir.

Berna “*Öğretmenim size teşekkür ederim bu yarışmada hem bana hem de sınıfa bilmediğimiz yeni şeyler öğrettiniz.*” sözleriyle ve **İhsan** da “*Eğlendik, öğrendik çok güzeldi. Bizim sınıf da onların sınıf da öğrendi yani güzeldi.*” sözleriyle yeni bilgiler öğrenmekten duydukları mutluluğu belirtmiştir.

Yarışma sonrasında bazı öğrenciler de kazandıkları için kendileriyle gurur duyduklarını belirtmiştir.

Hacer “*Biz bu yarışmayı kazandığımızdan dolayı kendimizle gurur duyuyoruz.*” sözleriyle ve **Filiz de** “*Eğlenceli bir yarışmaydı. Kalpler güm güm atıyordu kim kazanacak diye. Galip bizim sınıf oldu. Ben bizim sınıfın yarışmacılarıyla gurur duyuyorum.*” sözleriyle yarışma sonunda elde ettikleri galibiyetten duydukları gururu dile getirmektedir.

Olumsuz Öğrenci Görüşleri

Yarışma sonrasında kaybeden öğrencilerin yarışmayı kazanamadıkları için oldukça üzgün oldukları görülmüştür. Öğretmenin/araştırmacının gözlemleri de bu durumu doğrular niteliktedir. Yarışma sonrasında yarışmaya katılıp kaybeden gruptan bir öğrencinin yarışmayı kaybettikleri için ağladığı görülmüştür. Sınıf arkadaşları ağlayan öğrenciyi sakinleştirmeye çalışmış fakat bu durumun her iki sınıfı da üzdüğü gözlemlenmiştir. Kaybeden sınıf üzgün bir şekilde sınıflarına geri dönerken kazanan sınıf buruk bir sevinç yaşamıştır.

Yasin, kaybeden bir kişinin ya da bir takımın olduğu bir durumu onaylamadığını “*Bugünkü yarışma benim moralimi bozdu. Bir daha böyle bir yarışma yapmayalım. Bir sınıf seviniyor diğeri ise üzüyor. Böyle olmuyor.*” sözleriyle etkili bir şekilde ifade etmiştir. **Tuğba** yarışmayı kazanamamalarından dolayı duyduğu üzüntüyü “*Şimdiki kararlarım çok değişti çünkü yarışmayı kazanamadık bu yüzden üzgünüm.*” sözleriyle, **Jale de** “*Öğretmenim bizim yenilmemiz ve arkadaşlarımızın üzülmemesi beni çok kırdı.*” sözleriyle dile getirmiştir.

Yarışmayı kazanan öğrencilerden bazıları kaybeden sınıf için çok üzülmüş ve kendileri yarışmayı kazanmalarına rağmen buruk bir sevinç yaşamıştır.

Irmak'ın “Bizim sınıf kazandığı için sevindim ama diğer sınıfa üzüldüm. Aslında bunu bir oyun olarak görüp üzülüp ağlamamalıydılar.” sözleri, **Burak'ın** da “Bizim sınıf kazandı onları tebrik ediyorum ama karşı takımın kazanmasını istedim onlar için üzüldüm.” sözleri yaşadıkları buruk sevinç etkili bir şekilde ifade etmektedir.

Yarışmayı kazanan öğrencilerden bir kısmı kaybeden sınıf onları tebrik etmediği ve onlara tepki gösterdiği için üzülmüştür.

Ceren arkadaşlarının onları tebrik etmediğinden dolayı duyduğu üzüntüyü “Yarışmayı biz kazandık ama karşı sınıftan arkadaşımız ağladı ve bize biraz tepki gösterdi. Birkaç kişi tebrik etti ama o tebrik etmedi” şeklinde ifade etmektedir. **Elif** de arkadaşlarının tepkisinden duyduğu rahatsızlığı “Eğlendik ama hep bizimle konuşan arkadaşlarımız kazandığımız günden beri bizimle konuşmadılar. Ben buna çok üzüldüm. Bizimle konuşmamalarına çok kalbim kırıldı.” sözleriyle ifade etmektedir.

Berna bilgi yarışması hazırlıkları esnasında sınıf arkadaşlarından gerekli desteği göremediği için üzülmüş ve duyduğu üzüntüyü “Öğretmenim sınıf arkadaşlarıma kızgınım çünkü size soru sormaya geldim ve sınıfa koştum. Sınıfta neler yapmışlar diye heyecanla düşünürken bir baktım ki kimse hazırlık yapmamış. Bizim sınıfın erkekleri koridorda geziniyorlar. Sonra hemen sıraları falan ayarladık.” cümleleriyle ifade etmiştir.

Öğrencilerden bazıları yarışma esnasında oldukça heyecanlı ve stresli olduklarını belirtmiştir. **Berna** bu durumu “Yarışmada çok heyecanlı ve stresliydim. Çünkü karşı sınıfla ilk defa yarışma yaptığımız ve rakiplerimiz bizi yenebilmesi endişesi olduğu için.” sözleriyle ifade etmektedir.

Yarışmayı kaybeden öğrencilerin bir kısmında kaybettikleri için hırs/intikam duygusunun oluştuğu anlaşılmaktadır. Öğretmenin/araştırmacının gözlemleri de bu durumu doğrular niteliktedir. Kaybeden sınıftan bazı öğrenciler yenilgi dolayısıyla çok hırslanmış ve yeniden yarışma yapıldığında diğer sınıfı yeneceklerini ve intikam alacaklarını belirtmişlerdir.

Leyla'nın yarışma sonrası yaşadığı duygular bu durumu açıkça ortaya koymaktadır. Leyla yarışmayı kaybettikleri için çok üzülmüş ve tekrar yarışma yaparak onlardan intikam almak istediğini belirtmiştir. Leyla bu duygularını “Yarışma bitince karşı sınıf bizimle dalga geçti. Çok üzüldüm ve çok kırıldım. Bir daha yarışma yapıp onları yenip onlar da kaybedince ben de onlarla dalga geçeceğim. Bize ne yaptılarsa ben de aynı hareketleri onlara yapacağım. Onlar dalga geçince evde nerdeyse sinirden ağlayacaktım.” sözleriyle açıkça ortaya koymuştur.

Yarışmayı kaybeden öğrencilerin bir kısmı yarışmanın sıkıcı/kötü geçtiğini düşünmekte ve bir daha yarışma yapılmasını istememektedir. **Yonca** “Bence bu yarışma kötü olmuş ve ben bu yarışmada hiç eğlenmedim. Yapılmasaydı daha güzel olurdu.” şeklinde bu görüşünü dile getirmiştir.

Yarışmayı kaybeden öğrencilerin bir kısmında da kaybetmeyi kabullenmişlik duygusunun oluştuğu ve kazanamamalarını kadere bağladıkları görülmektedir. Bu durumun ise öğrencilerin başarıya/çalışmaya bakışlarında ve hayatı anlamlandırmalarında oldukça problemleri bir bakış açısı oluşturacağı düşünülmektedir.

Selma “Kazanamadık, üzüldüm ama yine de bu bir oyundu. Yani fazla üzülmeye gerek yok. Çünkü belliydi onların kazanacağı zaten.” şeklinde zaten en başından kaybetmeyi kabullendiğini ifade etmektedir. **Fatih** ise “Güzel bir yarışmaydı bu yaptığımız biz kazandık. Benim aklımdaki tahmin diğer sınıf alır diye düşünüyordum. Nedeni onların sınavları bizim sınavlarımızdan daha yüksek. Bu yüzden onlar alır diye düşünüyordum.” cümleleriyle kendi başarılarına duyduğu güvensizliği dile getirmektedir. Yapılan bu bilgi yarışmalarının da kaybeden öğrencilerin kaybetme duygularını pekiştirme sonucu doğurabileceği düşünülmektedir.

Yarışma sonunda hem kazanan öğrencilerin hem de kazanamayan öğrencilerin üzgün oldukları ve stres yaşadıkları belirlenmiştir. Bu durum yapılan yarışmanın hem kaybeden öğrenciler üzerinde hem de kazanan öğrenciler üzerinde olumsuz etkiler oluşturduğu sonucunu doğurmaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Yarışmaya dayalı eğitim anlayışının öğrenciler üzerine etkilerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Yarışma Öncesinde Olumlu Görüşler

Yarışma öncesinde öğrencilerin büyük bir kısmı yarışma yapılacağı için kendilerini heyecanlı ve mutlu hissettiklerini ve yarışma yapılacağından memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Yarışmaya katılmak için seçilen öğrencilerin de bu durumdan memnun oldukları belirlenmiştir. Ayrıca yarışma öncesinde öğrencilerin bir kısmının yapılacak olan yarışmanın öğrenmelerine katkı sağlayacağını düşündükleri görülmektedir. Bazı öğrenciler yarışma sayesinde bilmediklerini öğreneceklerini, bazıları da unuttukları bilgileri hatırlayacaklarını düşünmektedirler. Bazı öğrenciler de yarışmanın ders/sınav başarılarına katkı sağlayacağını düşünmektedirler.

Yarışmaya dayalı öğrenme öğrencilerin ilgisini çekmek ve onların derse olan ilgilerini canlı tutmak amacıyla öğretmenler tarafından tercih edilen bir yöntem olabilir. Ancak bu yaklaşımın cazibesi bu yolla etkili bir öğrenmenin sağlanabilmesinden değil, bu yolla öğretmenin işinin daha kolay hale gelmesinden ileri gelmektedir. Eğitim, rekabetçi bir mücadeleye dönüştüğünde çocukların daha iyi öğrenebilmeleri mümkün değildir (Kohn, 1986). Yarışmaya dayalı öğrenme, bireysel öğrenme ve işbirliğine dayalı öğrenme çabalarının başarıya etkisini araştıran son 90 yılda yapılmış 875'den fazla çalışma analiz edildiğinde, üst düzey mantık oluşturma, yeni fikirler ve çözümler üretme, bir durumda öğrenilen bilgileri başka alanlara transfer etme gibi konularda işbirlikli öğrenmenin bireysel ve yarışmaya dayalı öğrenmeye göre daha olumlu sonuçlar doğurduğu ortaya konmuştur (Johnson & Johnson, 2009). Ayrıca öğrencilerin yarışma sürecinde birşeyler öğrenmeleri, onların yaşadıkları olumsuz duyguların telafisi de olamayacaktır (Nelson & Dawson, 2017).

Yarışma Öncesinde Olumsuz Görüşler

Yarışma öncesinde öğrencilerin çok büyük bir kısmı “öğrenme” olgusu yerine “kazanmak” ve “rekabet” olgularına odaklanmışlardır.

Cropper (1998) araştırmasında yarışmacı eğitimde öğrencilerin genellikle kazanmaya ve rekabet sonunda kazanacakları ödüle konsantre olduklarını ve bilişsel becerileri geliştirmeye daha az önem verme eğiliminde olduklarını ortaya koymaktadır. Yapılan çalışmalar insanların rekabet durumunda mekanik görevlerde daha hızlı çalıştıklarını ortaya koymakla birlikte rekabet koşullarında çalışma kalitesinin düştüğünü ortaya koymaktadır (Kohn, 1986).

Yarışma öncesinde öğrencilerin bir kısmı yarışmaya katılamamaktan dolayı üzüntü yaşadıkları görülmektedir. Yarışma öncesi bazı öğrencilerin streslenmesi, tedirgin olması ve korkması da önemle üzerinde düşünülmesi gereken bir durumdur.

Yapılan araştırmalar; rekabetçi ortamların çocuklar üzerinde reddedilmeme korkusu, sürekli onaylanma ihtiyacı, aşırı rekabetçilik tutumlar, kendini değersiz hissetmek, stres, kaygı ve depresyon gibi olumsuz duyguların oluşumuna yol açtığını göstermektedir (Nelson & Dawson, 2017).

Yarışma Sonrasında Olumlu Görüşler

Yarışma sonrasında bazı öğrenciler yarışmanın eğlenceli ve güzel geçtiğini, yeni şeyler öğrendikleri için mutlu olduklarını, kazandıkları için kendileriyle gurur duyduklarını belirtmişlerdir.

Ancak, yarışma öncesinde öğrencilerin çok büyük bir kısmının yarışma yapılacağı için kendisini heyecanlı ve mutlu hissettikleri görülürken yarışma sonrasında daha az öğrenci yarışmanın eğlenceli ve güzel geçtiğini belirtmektedir. Yarışma sonrasında öğrencilerin önemli bir kısmının olumsuz yönde fikirlerini değiştirdikleri görülmektedir. Hatta yarışma öncesinde metin yazan 30 öğrenciden 10'u tepki göstererek yarışma sonrasında metin yazmayı bile reddetmiştir. Bu durum üzerinde hassasiyetle düşünülmesi gereken bir konudur.

Yarışma Sonrasında Olumsuz Görüşler

Yarışma sonrasında hem yarışmayı kaybeden öğrencilerin hem de yarışmayı kazanan öğrencilerin üzüldükleri belirlenmiştir. Kazanan öğrencilerin bir kısmı kaybeden sınıf için üzgün olduklarını, bir kısmı da kaybeden sınıf tebrik etmediği/tepki gösterdiği için üzgün olduklarını belirtmişlerdir. Yarışma öncesinde yarışma hakkında genel olarak olumlu görüşlere sahip olan öğrencilerin çok büyük bir kısmının yarışma sonrasında olumsuz yönde fikir değiştirdikleri görülmüştür.

Genellikle 12 yaşın altındaki çocuklar rekabetin ne demek olduğunu anlamak ve rekabete dayalı stratejileri kavramak için sosyal yeteneklere sahip değillerdir (Küçük & Koç, 2004). Yarışmalarda kaybeden grup sosyal karşılaştırmalara maruz kalmakta ve yarışmayı kendi yeteneksizlikleri sebebiyle kaybettiklerini düşünebilmekte, bu da

onlarda hayal kırıklığı, mutsuzluk ve güven kaybına yol açabilmektedir (Dweck, 2000; Weiner, 1986). Dewey (1995) de yarışmaya dayalı eğitimin olumsuzluklarını şu şekilde belirtmektedir: “Çocuklar aynı dışsal ölçüye erişmekteki yetenekleri bakımından değerlendirildiklerinde zayıf olanlar yavaş yavaş güven duygularını yitirirler; süreklilik gösteren ve değişmeyen bir aşağılık durumunu kabul ederler. Bunun, hem kendine saygı duygusunu hem de çalışmaya verilen değeri nasıl etkilediğini açıklamaya ihtiyaç yoktur. Güçlü olanlar, güçleriyle değil, fakat başkalarından daha güçlü olmalarıyla övünmeyi öğrenirler.” (akt. Özsoy, 2009).

Yarışma sonrasında yarışmayı kaybeden öğrencilerin bir kısmında kaybettikleri için hırs/intikam duygularının oluşmuştur.

Gruplar arası rekabet öğrenciler arasında grup içi olumlu duygusal ilişkilerin gelişimine yardım etmekle beraber ve gruplar arası ilişkilere yönelik olumsuz duyguları ve davranışları artırmaktadır (Lam & Seaton, 2016; Rhodes & Brickman, 2011). Öğrencileri sürekli olarak diğer öğrencilerle rekabete sokmak onlarda kin, nefret, kıskançlık ve fesatlık gibi duyguları körükleyebilmekte, sürekli başarısız olan öğrencilerin mücadeleden vazgeçmelerine neden olabilmekte (Çamlıyer, 1997). Eğitim sisteminin her düzeyinde oluşturulan yarışma ortamı, velileri, öğrencileri, öğretmenleri ve yöneticileri çevresindekilerle, arkadaşlarıyla dayanışma, işbirliği ve paylaşım gibi insani davranışları sergilemekten hızla alıkoymakta ve toplumdaki sevgi ve saygıyı tehdit etmektedir (Ural, 2016).

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Bu araştırma farklı sınıf ve okul düzeylerinde tekrarlanabilir.
- Bilgi yarışmaları üzerine nicel araştırmalar yapıp rekabete dayalı anlayışla işbirliğine dayalı anlayışın öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumları üzerine etkileri incelenebilir.
- Eğitim ortamlarında yarışmaya dayalı olarak yapılan diğer etkinliklerin öğrenciler üzerine etkileri üzerine araştırmalar yapılabilir.
- Rekabetin, kazanan ve kaybedenin olmadığı, herkesin kazandığı ve öğrendiği eğlenceli eğitim ortamları (çalıştay, istasyon, masa çalışmaları vb.) düzenlenmelidir.

Extended Summary

Introduction

In learning environments, one of the most important ways of increasing participation of the student is by organizing small groups so that students can work together. In this way, active participation of students in the learning and teaching process and learning how to work in groups can be ensured. While one of the approaches used for this aim in learning environments is cooperative learning, the other one is competitive learning.

Even though it is thought that competition is inherent, and it is a part of being human, the reality is that what people and societies need is a life based upon cooperation where interaction is foremost, not competition. About this subject, Ashley Montagu (as cited in, Johnson & Johnson, 1981) says that; “No society can survive without cooperation of the members. Human society also succeeded in surviving thanks to the cooperation of the members.” Fitting the students into the real world by saying that the real world is naturally competitive is imposing a prejudiced world-view on them. However, man only lives the time when he is living. Thinking of education as a way of preparation for the future is sacrificing our existing potential for a hypothetical future.

We can provide students with cooperative learning environments to prepare a cooperative future for them. Competitive educational environments can only create a competitive future. Learning without competition is possible, as is learning without a teacher or learning without being subjected to any assessment. A successful and healthy education can be achieved in the environments where a feeling of unity and confidence is constituted, and values like working, generating, determining, patiently proceeding step by step are promoted, not in the environments where proving oneself, and anxiety to succeed are constituted, and selfishness and competition is supported. In this context, the aim of this study is to reveal the effects on students of a knowledge competition as a part of a competitive education approach.

Method

In this study, a descriptive research method was used; a case study with qualitative research methods was adopted. The working group of this study consisted of a total of 44 students, 15 male and 29 female, receiving education in the 5-A and 5-B classes of a secondary school in Duzce in the 2016 – 2017 academic year. In the context of the study, a knowledge competition was arranged concerning the “Hz. Muhammed’s life” lesson and involving classes 5-A (22 students) and 5-B (22 students). 5 students from each class whose 1st term 1st written exam points were the highest in the class were selected to represent their class. The other students from the classes were spectating during the knowledge competition, which consisted of 30 questions. With the intent of including them all in the competition, they were asked a total of 20 questions from time to time and small presents were given to the students who knew the right answers.

Observation and documents were used as a method of data collection. The documents investigated in this study were the letters written by the students to indicate their feelings before and after the knowledge competition. The teacher / researcher asked the students to write a letter describing their feelings and thoughts about this activity before the competition. They were also asked to write letters reflecting their feelings and thoughts about the event again after the competition. There were 30 letters at the beginning of the competition and 20 letters after the competition. In addition, during and after the practice, the behaviours of the students were observed by the teacher and unstructured observation notes were taken.

A descriptive analysis method was used while analysing data. The letters of all the students were examined one by one and the ones showing similarity were taken into the same categories. The data were presented under two general headings: before and after the competition. Code names were used to provide confidentiality in the presentation of the data.

Results and Discussion

At the beginning of the competition, most of the students stated that they felt excited and happy to compete and they were happy that the competition was taking place. Students selected to participate in the competition were also satisfied with this situation. In addition, before the competition, it was seen that some of the students thought that the competition would contribute to their learning. Some students thought that they would learn what they did not know

through the competition, and others thought that they would remember the information they had forgotten. Some students also thought that the competition would contribute to the course / exam results.

At the beginning of the competition, a great number of students were focused on "winning" and "competition" instead of "learning". At the beginning of the competition some of the students seemed to be sad because of not being able to participate in the competition. Stress, anxiety and fear of some students before the competition were also important considerations to lay emphasis on.

It was determined that both the students who lost the competition and the students who won the competition were sad after the competition. Some of the winners stated that they were sad for the losing class, and some of them were sad because the losing class did not congratulate the winning class. It was seen that most of the students who had generally positive opinions about the competition before the competition changed their opinions to negative ones after the competition. After the competition, some of the students had feelings like ambition and revenge because of losing the competition.

Kaynakça / References

- Açıköz, K. (1992). *İşbirlikli öğrenme kuram araştırma uygulama*. Malatya: Uğrel Matbaası.
- Açıköz, K. Ü. (2004). *Aktif öğrenme*. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Balcı, A. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma, yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Balçıklı, G. S. (2017). Yarışma sporlarının ahlaksal amacı. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 47-52.
- Bryman, A. (1988). *Quantity and quality in social research*. London: Routledge.
- Clandinin, D. J., & Connelly, F. M. (1998). Personal experience methods, in N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Collecting and interpreting qualitative materials* (pp. 150-178). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Cropper, C. (1998). Is competition an effective classroom tool for the gifted student? *Gifted Child Today Magazine*, 21(3), 28-31.
- Çamlıyer, H. (1997). *Çocuk hareket eğitimi ve oyun*. Manisa: Can Ofset.
- Davidson, N., Major, C. H., & Michaelsen, L. K. (2014). Small-group learning in higher education-cooperative, collaborative, problem-based, and team-based learning: An introduction by the guest editors. *Journal on Excellence in College Teaching*, 25(3&4), 1-6.
- Dewey, J. (1995). *Eğitimde ahlak ilkeleri* (Çev. F. Oğuzkan). Ankara: Şafak Matbaacılık.
- Dewey, J. (1998). *Experience and education*. New York, NY: Kappa Delta Pi.
- Dweck, C. (2000). *Self-theories: Their role in motivation, personality, and development* (Essays in Social Psychology). Philadelphia: Psychology Press.
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metodlarına giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gash, H. (2014). Constructing constructivism. *Constructivist Foundations*, 9(3), 302-310.
- Gibson, F. Y., Kincade, D. H., & Frasier, P. Y. (2013). Using classroom competitions to prepare students for the competitive business world. *The Journal of Effective Teaching*, 13(1), 64-77.
- Glaser, B., & Strauss, A. (1967). *Discovery of grounded theory*, Chicago, IL: Aldine.
- Hung, H., Young, S., & Lin, C. (2015) No student left behind: A collaborative and competitive game-based learning environment to reduce the achievement gap of EFL students in Taiwan. *Technology, Pedagogy and Education*, 24(1), 35-49.
- Hwang, G., & Chang, S. (2016). Effects of a peer competition-based mobile learning approach on students' affective domain exhibition in social studies courses. *British Journal of Educational Technology*, 47(6), 1217-1231.
- Johnson, R. T., & Johnson, D. W. (1981). Cooperation in learning: Ignored but powerful. *Ljctum*, 5, 11-16.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). An educational psychology success story: Social interdependence theory and cooperative learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365-379.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kohn, A. (1986). *No contest: The case against competition* (rev. ed.). New York: Houghton Mifflin Company.
- Küçük, V., & Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 131-141.
- Lam, V. L., & Seaton, J. (2016). Ingroup/outgroup attitudes and group evaluations: The role of competition in British classroom settings. *Child Development Research*, 1-10.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sega.

- Lv, Y. (2014). Cooperative learning: An effective approach to college English learning. *Theory and Practice in Language Studies*, 4(9), 1948-1953.
- Merino, P. J., Molina, M. F., Organero, M. & Kloos, C. D. (2014). Motivation and emotions in competition systems for education: An empirical study. *IEEE Transactions on Education*, 57(3), 182-187.
- Mussweiler, T. (2003). Comparison processes in social judgment: Mechanisms and consequences. *Psychological Review*, 110, 472-489.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Nelson, R., & Dawson, P. (2017). Competition, education and assessment: Connecting history with recent scholarship. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 42(2), 304-315.
- Newman, F. (1992) *Student engagement and achievement in American secondary schools*. New York: Teachers College Press.
- Özsoy, S. (2009). Türk modernleşmesi, demokrasi ve eğitim: Dewey perspektifinden bir çözümleme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9(4), 1895-1931.
- Rhodes, M., & Brickman, D. (2011). The influence of competition on children's social categories. *Journal of Cognition and Development*, 12(2), 194-221.
- Sarıtepeci, M., & Yıldız, H. (2014). Harmanlanmış öğrenme ortamlarının öğrencilerin derse katılım ve derse karşı motivasyonları üzerine etkisinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 207-223.
- Shindler, J. (2010). *Transformative classroom management*. San Francisco, CA: Jossey Bass.
- Sislian, R., Gabardo, M., Macedo, S. H., & Ribeiro, G. M. (2015). Collaborative learning in the Finnish educational system: Brazilian teachers' perspectives. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 6(1), 63-69.
- Sönmez, V. (1993). *Yaratıcı okul, öğretmen-öğrenci, yaratıcılık ve eğitim*. Ankara: TED Yayınları.
- Staples, D. A., & Koomen, W. (2005). Competition, cooperation, and the effects of others on me. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 1029-1038.
- Ural, A. (2004). Yarışmacı eğitim anlayışının eleştirisi. *Üniversite ve Toplum*, 4(1), 1-8.
- Ural, A. (2016). Yarışmacı eğitim anlayışının etkileri üzerine bir çözümleme. *Eleştirel Pedagoji*, 43, 19-24.
- Ünlü, M., & Aydın, S. (2011). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin matematik öğretiminde öğrenci takımları başarı bölümleri tekniği hakkındaki görüşleri. *AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 101-117.
- Weiner, B. (1986). *An attributional theory of motivation and emotion*. New York, NY: Springer-Verlag.
- Whittemore, I. C. (1924). The influence of competition on performance: An experimental study. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 19, 236-253.
- Wismath, S. L., & Orr, D. (2015). Collaborative learning in problem solving: A case study in metacognitive learning. *Canadian Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 6(3) 1-16.
- Yin, R. K. (1984). *Case study research: Design and methods*. Beverly Hills, CA: Sage.